

Сидорук Б. В.

магістр II курсу

*факультету міжнародних економічних відносин
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

Ален Панов

*доктор філософії, кандидат історичних наук,
завідувач кафедри міжнародної політики
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

Sydooruk Bohdan

*Master of the 2nd year of the Faculty of International Relations
Uzhhorod National University*

Ален Панов

PhD, CSc,

*Head of International Politics Academic Department
Uzhhorod National University*

ІНТЕРГАЦІЯ УКРАЇНИ У СВІТОВИЙ РИНОК ПРАЦІ

Анотація. У статті розглядається міжнародний ринок праці та представлено місце України в його системі. Показані основні причини та головні чинники, які зумовлюють посилення територіальної міграції населення. Розглянуто проблеми міграційних процесів, спричинені економічною кризою, безробіттям, низьким рівнем життя населення та політичною нестабільністю. Досліджується вплив соціально-економічних процесів інтеграції ринку праці через активізацію діяльності транснаціональних корпорацій, розвиток офшорингу і до зовнішньої торгівлі, і посилення трудової міграції. Особлива увага приділяється наслідкам впливу цих процесів в розвитку національного ринку праці. Результати дослідження можуть бути використані для подальшого аналізу особливостей інтеграційних процесів України до світового ринку праці.

Ключові слова: ринок праці, інтеграція, безробіття, трудова міграція, світовий ринок.

Вступ і постановка проблеми. Характерною рисою сучасної світової економічної системи є нерівномірний розподіл робочої сили та виробничих потужностей у межах національних економік. Так, зокрема, в окремих країнах чи часто цілих регіонах з високим рівнем природного приросту населення спостерігається низький рівень виробництва, що зумовлює формування сталого рівня безробіття (наприклад, країни Африки, Південно-Східної та Середньої Азії), і, навпаки, для низки країн з низьким рівнем природного приросту населення, таких як більшість країн Західної Європи та Північної Америки, характерний високий рівень виробництва, що виявляє проблему нестачі робочої сили. Даний фактор, а також диференціація, що його супроводжує, в рівні оплати праці є основоположними при формуванні міжнародних міграційних потоків робочої сили в сучасній світовій економіці.

Зростання відкритості українського суспільства обов'язково приводить до дедалі більшого втягнення України в міжнародний обмін робочою силою. Перехід до ринкової економіки створює реальні умови для формування ринку праці. Однією з важливих рис його становлення є різке зростання міграційних процесів як усередині країни, так і за її межами.

Становлення ринкових методів господарювання відбувається в умовах гострих кризових явищ в економічному, соціальному і політичному житті. Ринкова трансформація економіки України здійснюється вкрай непослідовно, що призводить до зростання негативних явищ, поглиблення господарського хаосу. Почуття постійного занепокоєння населення країни викликають два чинники, що загрожують його фізичній та економічній безпеці: безпрецедентне зростання бандитизму і насунування масового безробіття.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням участі України на міжнародному ринку праці та інтеграційним процесам присвячені роботи багатьох і вітчизняних, і зарубіжних науковців: О. А. Малиновська, Е. М. Лібанова, О. І. Пискун, Ю. Г. Козак та інші. Слабо розкриті питання української інтеграції в міжнародний ринок праці.

Постановка завдання. Мета нашого дослідження полягає в розкритті проблем, які впливають на участь України в системі міжнародного ринку праці, та аналізі сучасного стану її міграційних процесів.

Результати дослідження. Нині світової системи господарства властиві дві тенденції. Перша пов'язана з процесом глобалізації, що означає посилення взаємозв'язку та взаємозалежності між країнами з соціально-економічних, політичних та культурних питань. До цього слід додати зміцнення міждержавних комунікацій, зростання обміну товарами, міграцію населення, розвиток інформаційних систем. Важлива роль інтеграційних процесів відводиться транснаціональним корпораціям (ТНК). Друга тенденція характеризується економічним зближенням країн регіональному рівні, у результаті формуються великі регіональні інтеграційні структури. Все це свідчить про процес міжкраїнного злиття та об'єднання, який виражається загалом через поняття «інтеграція». Інтеграція – це процес господарсько-політичного об'єднання країн шляхом створення стійких міждержавних зв'язків та поділу праці національних економік за умови їхньої взаємодії [4].

Виділяють два рівні інтеграції: мікрорівень та макрорівень. На мікрорівні відбувається інтеграція суб'єктів господарювання (створення філій підприємств і фірм), що виражається через взаємодію їх капіталу. На макро-

рівні процес інтеграції безпосередньо проявляється через економічні об'єднання країн. Сьогодні процеси інтеграції, що відбуваються на світовому рівні, все частіше розглядають через призму транснаціональних потоків та переміщення робочої сили, тому поряд із міжнародними ринками товарів та послуг ринком капіталів активно розвивається міжнародний ринок праці.

При цьому економічна інтеграція, що відбувається на мікро- та макrorівні, впливає на формування та розвиток національних ринків праці.

Міжнародний ринок праці є сукупністю національних ринків праці, тому є підстави вважати, що інтеграція на мікро- і макrorівнях впливає і міжнародний ринок праці. Підтверджується це тим, що міжнародний ринок праці втрачає свою замкнутість та відокремленість. З цього випливає, що економічна інтеграція безпосередньо впливає і на міжнародний і національний ринки праці. Однак більшою мірою впливу інтеграційних процесів схильний до національного ринку праці. Вплив інтеграційних процесів на національний ринок праці є доцільним розглянути через активізацію таких процесів, як розширення сфери діяльності компаній, розвиток офшорингу, зовнішньої торгівлі, інтенсивність міжнародних міграційних переміщень.

Активізація діяльності підприємств у регіонах підвищує попит на робочу силу, що має рівень конкурентоспроможності, відповідний міжнародним стандартам. Концентрація ТНК у регіонах відбувається відповідно до системи оплати праці, що тут склалася (враховуються середньомісячна заробітна плата та мінімальний поріг встановленої заробітної плати для регіону). Наявність у країні дешевої робочої праці є основною умовою для створення компаній. Приймаються до уваги як дешевизна робочої праці, і якість праці, якість виробленої продукції і на цілі виробництва. Якість праці регіоні визначається попитом зарубіжних споживачів на продукцію, що виготовляється у регіоні.

Діяльність компаній зумовила створення просторових моделей поділу праці, і навіть нових «товарних ланцюжків», у яких переважають нові зміни матеріального і особистісного чинників у виробництві.

Інтереси компаній концентруються на включенні у процес виробництва як некваліфікованих чи малокваліфікованих працівників, і висококваліфікованих фахівців, оскільки підприємства зацікавлені у створенні «мозкової фабрики», що забезпечує розвиток інноваційних секторів економіки. Пострадянські країни, які мають кваліфіковану робочу силу, є постачальниками висококваліфікованих кадрів для підприємств. Інтереси компаній у розміщенні свого виробництва у тому чи іншому регіоні пов'язані із присутністю там експортно-виробничих зон чи зон вільної торгівлі. За даними літератури, зайнятість у експортно-виробничих зонах з урахуванням розміщення там компаній зростає у сотні разів, але, зазвичай, збільшується попит безпосередньо на низькокваліфікованих працівників, оскільки діяльність у більшості експортно-виробничих зон пов'язані з трудомістким виробництвом. Це країни Африки, Південної Америки, Південної Азії.

Позитивний вплив ТНК на національний ринок праці полягає у збільшенні робочих місць. За останні 30–35 років за статистикою ЮНКТАД кількість робочих місць, створених за рахунок активізації діяльності компаній, зросла приблизно в 4 рази. Таким чином, розширення сфери діяльності ТНК в економіках країн, що приймають, таїть у собі чимало особливостей, пов'язаних із впливом їх на національний ринок праці. З одного боку, зайнятість у регіоні, де створено ТНК, з іншого – виникає

загроза економічної залежності країни, що приймає, від встановлених особливостей функціонування ТНК. Крім того, ТНК може створюватися не з нуля, а шляхом злиття декількох компаній, що здатне призвести до скорочення робочих місць. У цьому випадку падає конкурентоспроможність товарів місцевих виробників, що призводить до скорочення їх виробництва та звільнення працівників. Отже, реакція національних ринків праці залежить багатьох макроекономічних чинників, що з розміщенням компаній.

Наступною особливістю процесу інтеграції та його впливу на ринок праці є міжнародний офшоринг, що швидко розвивається у світі. Розвиток сучасних технологій також є наслідком інтеграційних процесів. Так, багато висококваліфікованих працівників вважають за краще продавати свої ідеї, результат своєї розумової праці, закордонному роботодавцю, при цьому залишаючись у межах своєї країни, але працюючи через Інтернет на іншу державу. При офшоринг також йде переміщення окремих етапів виробництва товарів або послуг в інші країни.

Найчастіше офшорингові компанії зацікавлені у трудових ресурсах з країн, що розвиваються, оскільки ціна праці там нижча. Це вигідно і країнам, що розвиваються (створюються нові робочі місця), і розвиненим (зменшується вартість виробництва), але, на думку експертів, даний процес, незважаючи на визнану ефективність його використання, викликає великі побоювання, тому що, за останніми дослідженнями, офшоринг надає негативний вплив на динаміку зайнятості і цим на розвиток ринку праці через ефект відносних цін та ефект пропозиції робочої сили [5].

При ефект відносних цін офшорингові роботи змінюють рівень оплати праці всередині країни. У міру зниження вартості офшорингових робіт знижується відносна заробітна плата і в інших працівників, з якими конкурують працівники офшорингових компаній. При ефект пропозиції робочої сили відбувається переміщення частини виробництва в іншу країну, а робітники всередині своєї країни в цих галузях економіки залишаються без роботи, виникає безробіття, що є поштовхом для збільшення пропозиції робочої сили в певних сферах економіки. Наприклад, США останнім часом з урахуванням переміщення частини виробництва в країни, що розвиваються, втратили приблизно 1 млн робочих місць усередині своєї країни. За даними European Restructuring Monitor, за період з 2011 по 2021 р. серед європейських країн причиною скорочення робочих місць офшоринг знаходиться на третьому місці (4,9%). Таким чином, офшоринг неоднозначно впливає на національний ринок праці в цілому.

Наступна особливість процесу інтеграції – відкрита зовнішня торгівля, яка також впливає на розвиток національного ринку праці. Оцінка зайнятості населення обумовлюється експортно-імпортними відносинами: експорт товарів та послуг створює робочі місця; імпорт, навпаки, їх скорочує. Однак необхідно враховувати, на яких трудових ресурсах ґрунтується виробництво країни, де експорт переважає над імпортом. Якщо це низькокваліфікована праця, слід укласти, що дана національна економіка не може бути ефективною, хоча виявити безпосередній вплив зовнішньоторговельної лібералізації на національний ринок праці досить складно. Це можна зробити у короткостроковій перспективі. Лібералізація зовнішньої торгівлі одночасно сприяє і створенню робочих місць та їх ліквідації. На думку експертів, варто зважати на особливості виробництва галузей економіки. Наприклад, у США в 1970-і роки була створена спроба скоротити імпорт автомобілів з Японії, що призвело до того, що американські автовироб-

ники втратили конкуренцію своєї продукції. В результаті зростання ціни спричинило скорочення попиту на автомобілі, що послужило підставою скорочення виробництва і призвело до ліквідації робочих місць. У зв'язку з цим лібералізація зовнішньої торгівлі повинна ґрунтуватися на гнучкій заробітній платі та на гнучкості самого ринку, що сприяє запобіганню масовому безробіттю.

Інтеграція в світовий ринок праці приносить багатьом країнам додаткові грошові надходження від працівників мігрантів. На рисунку 1 показано позитивний вплив переказів на економічне становище в країні.

Все починається з простих переказів грошових коштів до своєї родини, держава повинна створити умови легалізації цих доходів що перетворюється на потужний інвестиційний інструмент, що направляється на місцевий розвиток та приводить до зростання економіки.

У країнах з гнучкими ринками праці з урахуванням лібералізації зовнішньої торгівлі спостерігається зростання зайнятості, незважаючи на спалахи безробіття, що виникають (Австралія, Канада, Данія) в порівнянні з країнами, де ринок праці жорстко регламентований (Великобританія). Таким чином, лібералізація зовнішньої торгівлі – це один із основних показників процесу інтеграції, який відбивається на створенні робочих місць у державі, але, на думку економістів, розглянути його вплив на рівень заробітної плати, продуктивність, безробіття у довгостроковій перспективі неможливо, оскільки необхідно враховувати особливості соціально-економічного та політичного розвитку кожної держави, а також можливості розвитку галузей національної економіки.

Поряд з лібералізацією зовнішньої торгівлі та транснаціоналізацією капіталу, на інтеграційні процеси та розвиток ринку праці надає і міжнародна міграція робочої сили.

В таблиці 1 відображено вплив економічних та соціальних факторів трудової міграції на українську економіку. Як бачимо з даних таблиці 1, вплив зазначених вище факторів проявляється з двох боків:

– економічні фактори – успішна інтеграція трудових мігрантів на ринку праці призводить до збільшення загальної чисельності робочої сили та має позитивний

вплив на збільшення доходів населення та державного бюджету в країнах отримувачах протягом довготривалого періоду.

– соціальні фактори – успішна і повна інтеграція мігрантів на ринок праці – це довготривалий процес та ключова передумова для більш широкої соціальної інтеграції. Якщо мігранти знаходять роботу, вони мають контакти з колегами, що значно полегшує їх соціальну інтеграцію в країні перебування, розвиває контакти, взаємодопомогу та прискорює вивчення мови. Така взаємодія на робочому місці ще сприяє взаєморозумінню [6].

Трудова міграція у різний час набувала різних масштабів і найчастіше породжувала соціальні проблеми, що стало приводом для її міжнародного регулювання. На процес міграції можуть впливати різні чинники: наявність чи відсутність робочих місць у країні, різниця в рівні заробітної плати, політична та економічна ситуація в країні, комфортні умови роботи, перспективи трудової діяльності, розрив в умовах праці тощо. До особливостей процесу міграції можна віднести те, що одні зацікавлені у мігрантах з інших країн, інші до цього процесу ставляться з настороженістю (Бельгія, Данія, Великобританія).

У цьому можна назвати певні групи країн, у яких міграція не надає помітного впливу національний ринок праці; країни з обмеженим міграційним потенціалом; країни з розширеним міграційним потенціалом та переважанням мігрантів у національній економіці. До першої групи країн можна віднести країни Африки, де найчастіше міграція абсолютно не впливає на національний ринок праці, але говорити про повну її відсутність не можна, оскільки міграція в даному випадку все одно присутня, вона викликана політичною ситуацією в деяких країнах і має регіональний характер. До другої групи країн належать країни з обмеженим міграційним потенціалом, сюди можна віднести Україну. Специфіка цієї групи полягає в тому, що в країнах відсутнє чітке та опрацьоване законодавство в галузі прийому та адаптації мігрантів, хоча вони зацікавлені у закордонній робочій силі, як кваліфікованій, так і некваліфікованій. Остання група вклю-

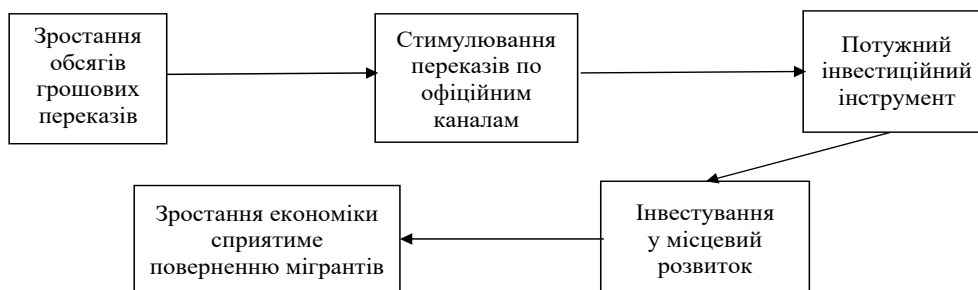

Рис. 1. Позитивний вплив міжнародних грошових переказів на розвиток України [3]

Таблиця 1

Вплив економічних та соціальних факторів трудової міграції на українську економіку

Економічні та соціальні наслідки впливу трудової міграції	
Економічні	Соціальні
Збільшення загальної чисельності робочої сили, рівня зайнятості, продуктивності праці, доходів на душу населення	Посилення взаємодії між громадянами та трудовими мігрантами на робочих місцях
Зростання обсягів міжнародних грошових переказів	Позитивний вплив на інтеграцію в інші сфери життєдіяльності
Збільшення доходів державних бюджетів країн	Тривале безробіття має негативний вплив на добробут
Розвиток підприємницької діяльності	Ризики щодо використання праці дітей трудових мігрантів до 18 років, відсутність прав на освіту, охорону здоров'я

час країни, де їхній рівень ВВП створюється за рахунок приїжджих мігрантів. Число мігрантів тут може сягати 70–80% від загальної кількості місцевих жителів, причому країни повністю зацікавлені у залученні іноземних працівників [2].

Розглядаючи трудову міграцію, слід зазначити, що мігрувати до країни можуть як висококваліфіковані кадри, і некваліфіковані. Якщо країна залучатиме лише низькокваліфікованих робітників, це сприятиме розвитку низькооплачуваної праці та призведе до відсталості держави на світовому рівні. Отже, державам необхідно вибрати правильну політику в галузі трудової міграції, тому що міграційні процеси впливають на економіку держави як позитивно (задовольняють потреби у робочій силі), так і негативно (мігранти мають низьку кваліфікацію, більшість із них незаконно перебувають на території країни, провокують різні міжнаціональні конфлікти тощо). У цілому міграція є чинником, що історично склався, що впливає на національні ринки праці, оскільки приїжджі мігранти є величезним трудовим потенціалом.

На рис. 2 представлено розподіл трудових мігрантів України за професійними групами.

Протягом досліджуваного періоду суттєвих змін в професійній діяльності не відбулося, незначне зростання груп працівників: найпростіші професії, робітники з обслуговування машин, кваліфікованих працівників з інструментом та фахівців. Зменшення по групах працівників: кваліфіковані робітники сільського господарства та працівників торгівлі та сфери послуг.

Виходячи з перерахованого, можна зробити висновок, що будь-яка з національних економік тією чи іншою мірою залучена до міжнародного міграційного обміну. Статистика виділяє близько 22% країн, які найактивніше включені у світовий ринок праці. Природно, що найбільше впливають національні ринки праці, мають розширений потенціал міграційних процесів, а ступінь впливу визначається сформованим законодавством у сфері і певними чинниками, характеризуючими ринки праці. Міграція сприяє територіальним переміщенням працівників та певною мірою вирішує проблеми збалан-

сованості між попитом та пропозицією на ринку праці певних держав.

У зв'язку з цим здійснюється зміна структури зайнятості на національних ринках праці, переглядається чисельність працівників у тій чи іншій сфері реального сектору економіки, удосконалюється якість трудових ресурсів [8].

Таким чином, формування стійких всебічних зв'язків між національними економіками країн безпосередньо впливає на трудові відносини. Процес інтеграції включає різні аспекти (розширення сфери діяльності ТНК, розвиток офшорингу, зовнішньої торгівлі, інтенсивність міжнародних міграційних переміщень), які знаходять безпосереднє відображення у формуванні та розвитку ринку праці тієї чи іншої держави, залученої в даний процес інтеграції.

Висновки. Проблему інтеграції в світовий ринок праці можна нейтралізувати. Проте її структурний аспект, особливо під час проведення політики модернізації, представляє складніше завдання.

По-перше, вивільнятися будуть насамперед менш досвідчені та менш дисципліновані працівники. Багато з них не мають достатньої освіти, перебувають у зрілому віці, тому їхня ефективна перепідготовка викликає сумнів.

По-друге, не виключена ймовірність першочергового звільнення осіб передпенсійного віку, людей із слабким здоров'ям, молодих матерів. За рівних умов ці групи працівників не зможуть конкурувати з молодими фахівцями.

Саме тому потрібні спеціальні соціальні гарантії та пільги, заходи щодо них вторинному працевлаштуванню, включаючи переведення на режими неповного робочого часу, надомну працю.

Під впливом цифровізації економіки ринок праці трансформується швидше. З'являються нові професії, зростають вимоги до кваліфікації кадрів, змінюється попит компетенції. Все частіше звучать прогнози, в основі яких вплив автоматизації та глобальне поширення технологій ринку праці. Все це несе в собі певні ризики: скорочення робочих місць, невідповідність навичок вимогам роботодавця, невисока ефективність системи освіти у розрізі підготовки необхідних ринку кадрів.

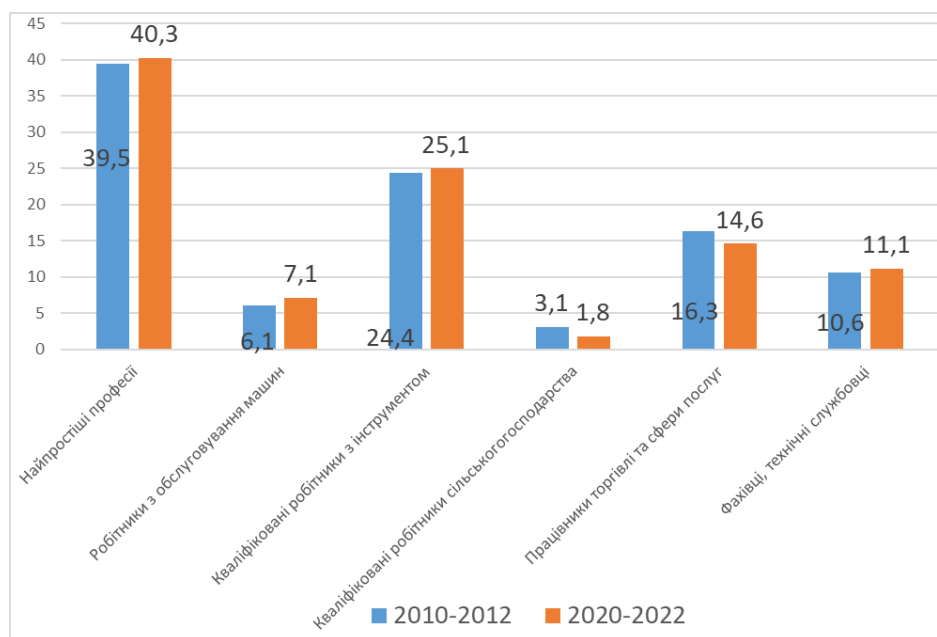

Рис. 2. Розподіл трудових мігрантів України за професійними групами у 2010–2022 роках, %

Таким чином, підсумовуючи зазначимо, що заходи підтримки з боку держав та міжнародних організацій, що сприяють відновленню ринку праці, повинні не просто зводиться до відновлення докризових показників, а бути спрямованими на збереження робочих місць, збільшення доходів та зайнятості населення, на вирішення глобальних структурних проблем. характеру. Необхідна

продумана соціально-економічна політика, залучення інвестицій у підвищення кваліфікації, інфраструктуру та технології, розробка заходів професійного перенавчання кадрів, забезпечення основних трудових прав та охорони праці, аналіз та зміна традиційних програм навчання з урахуванням цифрових технологій та потреб мінливого ринку.

Список використаних джерел:

1. Бойко А. М. Особливості розвитку міжнародного ринку праці в сучасних економічних умовах. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe.pdf.
2. Дзюба Ю. В., Дороніна О. А. Трансформація світового ринку праці в умовах діджиталізації економіки. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. 2020. Том 1 № 12. С. 207–211.
3. Ільїч Л. М. Структурні трансформації транзитивного ринку праці України : монографія. Київ : Алерта, 2021. 608 с.
4. Лібанова Е. М., Фтомова О. С. Особисті перекази мігрантів: оцінка масштабів і наслідків. *Демографія та соціальна економіка*. 2019. № 3 (37). С. 11–29.
5. Міграційний рух населення України. Державна служба статистики України. 2021. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Світовий ринок праці його структура та особливості формування. URL: <http://kimo.univ.kiev.ua/MEO/25.htm>.
7. Терно А. В. Ринок праці України в умовах глобалізації економіки. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Економіка*. 2019. № 17. С. 130–138.
8. Українське суспільство: міграційний вимір: нац. доповідь. Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. Київ, 2018. 396 с.
9. Шаульська Л. В., Кримова М. О. Стан ринку праці в контексті стратегії розвитку людського капіталу регіону. *Ринок праці та зайнятість населення*. 2018. № 2. С. 23–32.
10. The official site of World Bank. 2020. URL: <https://www.worldbank.org>.

References:

1. Boyko A. M. Features of the development of the international labor market in modern economic conditions. Available at: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe.pdf.
2. Dzyuba Yu. V., Doronina O. A. (2020) Transformation of the world labor market in conditions of digitalization of the economy. *Bulletin of the student scientific society of DonNU named after Vasyl Stus*. Volume 1. No. 12. P. 207–211.
3. Ilyich L. M. (2021) Structural transformations of the transitive labor market of Ukraine: monograph. Kyiv: Alerta, 608 p.
4. Libanova E. M., Ftomova O. S. (2019) Migrants' personal remittances: an assessment of the scope and consequences. *Demography and social economy*. No. 3 (37). P. 11–29.
5. Migration movement of the population of Ukraine. State Service of Statistics of Ukraine. 2021. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. The world labor market, its structure and features of formation. Available at: <http://kimo.univ.kiev.ua/MEO/25.htm>.
7. Terno A.V. 2019. The labor market of Ukraine in the conditions of economic globalization. *Collection of scientific works of Kharkiv National Pedagogical University named after H.S. Frying pans Economy*. No. 17. P. 130–138.
8. Ukrainian society: migration dimension: nats. report. Institute of Demography and Social Research named after M. V. Ptukhy of the National Academy of Sciences of Ukraine. Kyiv, 2018. 396 p.
9. Shaulska L. V., Krymova M. O. (2018) State of the labor market in the context of the region's human capital development strategy. *Labor market and population employment*. No. 2. P. 23–32.
10. The official site of World Bank. 2020. Available at: <https://www.worldbank.org>.

INTEGRATION OF UKRAINE INTO THE GLOBAL LABOR MARKET

Summary. The article examines the international labor market and presents the place of Ukraine in its system. The main reasons and the main factors that determine the strengthening of the territorial migration of the population are shown. The problems of migration processes caused by the economic crisis, unemployment, low living standards of the population and political instability are considered. The influence of socio-economic processes of labor market integration through the activation of the activities of transnational corporations, the development of offshoring and foreign trade, and the strengthening of labor migration is studied. Special attention is paid to the effects of these processes on the development of the national labor market. The results of the study can be used for further analysis of the peculiarities of Ukraine's integration processes into the global labor market. A characteristic feature of the modern world economic system is the uneven distribution of labor and production capacity within national economies. Thus, in particular, in some countries or often entire regions with a high level of natural population growth, there is a low level of production, which leads to the formation of a stable unemployment rate (for example, countries in Africa, Southeast and Central Asia), and, conversely, a number of countries with low levels of natural population growth, such as most countries in Western Europe and North America, are characterized by a high level of production, which reveals the problem of labor shortages. This factor, as well as the differentiation that accompanies it, in the level of remuneration are fundamental in the formation of international migration flows of labor in the modern world economy. The emergence of the opening of the Ukrainian society will surely attract more involvement of Ukraine in the international economy by a lot of force. The transition to market economics creates real minds for the development of the labor market. One of the important features of the state is the rapid growth of migratory practices both within the country and abroad. The state of market activity is carried out in the minds of acute crisis phenomena in economic, sociological and political life. The market transpartnership of Ukraine's ecology is carried out extremely unsubstantiatedly, which will lead to the emergence of negative phenomena, deepening of the state of chaos. The feeling of the country's population neglecting is caused by two factors that threaten the physical and economic security: the unprecedented rise of banditry and the impending mass unemployment.

Key words: labor market, integration, unemployment, labor migration, world market.